

Data management Policy
Nationaal Programma Zee- en Kustonderzoek (ZKO)

Gegevensbeleid Nationaal Programma Zee- en Kustonderzoek

Vastgelegd tijdens de ZKO Programmaraad vergadering van 13-juni-2008

1. Inleiding

De zee heeft het Nederlandse landschap vormgegeven, heeft eeuwenlang de basis gevormd van onze welvaart en heeft onze cultuur bepaald. Daarbij is de relatie met de kustwateren en de Noordzee altijd het nauwst geweest, maar de Nederlandse relatie met de zee heeft zich van oudsher ook uitgestrekt tot de oceanen. In Nederland zijn honderden onderzoekers uit zeer uiteenlopende disciplines doende vragen over het gebruik van de zee te beantwoorden en de daarvoor benodigde fundamentele kennis te verzamelen.

In de afgelopen periode is steeds duidelijker de noodzaak tot verdere afstemming en betere samenwerking naar voren gekomen op het terrein van het zee- en kustonderzoek.

Het doel van dit nationale onderzoeksprogramma is een structuur te formeren/op te zetten waarin het totale Nederlandse zee- en kustonderzoek een plaats vindt, en aan te geven hoe door de betrokken instellingen middels gebundelde programma's gezamenlijk kan worden bijgedragen aan het beantwoorden van een groot aantal, vooral maatschappelijk georiënteerde, onderzoeksvragen.

Een goed en voor allen toegankelijk datasysteem is van cruciaal belang voor het vastleggen en ontsluiten van opgebouwde kennis en om het toekomstig hergebruik van die verzamelde gegevens te faciliteren (Programmaboekje 2005, p45).

Dit document over het ZKO gegevensbeleid is gebaseerd op, en een verdere ontwikkeling van, het gegevensbeleid van de Nationale Oceanografische Data Commissie (NODC), zoals vastgelegd tijdens de NODC vergadering van 18 mei 2000.

2. Doelstelling gegevensbeleid ZKO

Doelstelling van het gegevensbeleid is richting te geven aan beheer, en zorg te dragen voor het ontsluiten, van gegevens, verzameld in projecten gefinancierd door NWO-ALW in het kader van ZKO, nu en in de toekomst en op deze wijze voorwaardenscheppend bij te dragen aan het slagen van het ZKO programma.

3. Uitgangspunten

ZKO projecten vormen een samenhangend geheel, waarbij de vrije uitwisseling van gegevens, resultaten en kennis, binnen en buiten ZKO essentieel is voor het succes/slagen van ZKO

Met ZKO partners worden in dit document de instellingen en hun medewerkers bedoeld die deelnemen aan door ZKO gefinancierde projecten.

4. Definitie van gegevens binnen het ZKO

Onder gegevens vallen alle gegevens van de zee en kust, inclusief de gegevens van de atmosfeer boven de zee en van de bodem van de zee, alsmede alle andere voor het zee- en kustonderzoek van belang zijnde gegevens die verzameld zijn in een project gefinancierd door ZKO.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen meetgegevens en metagegevens:

4.1 Meetgegevens zijn gegevens welke door de participanten zijn verzameld en gearhiveerd, zowel in basis- of ruwe vorm alsook in gecontroleerde, aangevulde en/of verwerkte vorm. De hieruit afgeleide standaard (half-) producten, dit zijn producten die een organisatie op routine basis maakt, gelden ook als meetgegevens, evenals de gegevens voortkomend uit modellen.

4.2 Metagegevens zijn de beschrijvende gegevens van de meetgegevens, die nodig zijn om de meetgegevens te kunnen interpreteren en gebruiken.

5. Uitwisseling en beschikbaarstelling van gegevens

Aansluitend op en in volledige overeenstemming met de nationale *NODC Data Policy* en de internationale *Intergovernmental Oceanographic Commission Data Exchange Policy* als ook *Resolution 40* van de *World Meteorological Organization* zijn alle gegevens, zoals omschreven in artikel 4, in principe vrij, dwz. zonder enige beperking of discriminatie, en zonder kosten toegankelijk en te gebruiken.

Daarbij moet een aantal zaken in acht worden genomen:

5.1 Zodra meetgegevens voor hergebruik digitaal zijn vastgelegd, zijn ZKO Partners verplicht het bestaan van deze gegevens bekend te maken via het te ontwikkelen ZKO data management systeem. Voor permanente opslag kan desgewenst een beroep worden gedaan op ondersteuning vanuit ZKO.

5.2 ZKO Partners zijn verplicht hun gegevens, zo spoedig mogelijk na verwerking en validatie, beschikbaar te stellen via het ZKO datamanagement systeem. Deze gegevens zijn in eerste aanleg alleen vrij beschikbaar voor zogenaamd intern gebruik tussen ZKO partners. Pas na publicatie van gegevens in wetenschappelijke artikelen of proefschriften, tot uiterlijk 2 jaar na verzameling, zijn gegevens ook extern vrij beschikbaar.

5.3 De leverancier van nieuwe meetgegevens behoudt het auteursrecht en blijft eigenaar van deze gegevens.

5.4 De gegevensleverancier is op geen enkele wijze aansprakelijk voor (de gevolgen van) het gebruik van de gegevens.

5.5 Gebruikers van data verzameld in het kader van het ZKO programma zijn verplicht de data auteurs en bron(nen) te vermelden. De erkentelijkheid dient de vorm van een gebruikelijke literatuurreferentie aan te nemen zoals wanneer een boek of artikel wordt geciteerd. Dit ter erkenning van de waardevolle rol van data leveranciers en wetenschappers die de data

verzamelen en bewerken, en om de herhaalbaarheid van experimenten uitgevoerd in het kader van het ZKO programma te vergemakkelijken.

5.6 Metagegevens zijn voor iedereen toegankelijk, behalve in die situaties waarin de vrijgave van metagegevens schade zou kunnen toebrengen aan het milieu (vb: precieze lokaties leefgebieden bedreigde dier- of plantensoorten)

5.7 Indien daar behoefte aan is, zal de leverancier van de gegevens in alle redelijkheid assistentie verlenen aan de gebruiker bij het gebruik van de gegevens.

6. Kwaliteitsgarantie

6.1 De ZKO partners zorgen voor een adequate kwaliteitszorg, zodanig dat het mogelijk is om goed onderbouwde informatie over de kwaliteit van de gegevens te geven.

6.2 Bij de gegevens hoort een complete beschrijving, inclusief zaken als bijvoorbeeld de gebruikte meetprotocollen, validatie, etc., zodanig dat de gebruiker een gedegen inschatting kan maken van de geschiktheid van de gegevensset voor zijn doeleinden.